

www.unib.rs

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Број 1.

У БЕОГРАДУ 10. ЈАНУАРА 1870.

Година III.

Излази три пут у месецу на 1 табаку.

Претплата се шаље напред уредништву

Неплаћена писма од нередовних дописника не примљу се.

За све српске крајеве стаје на годину 60 гр. или 6 фор. на по године 30 гр. или 3 фор. на три мес. 15 гр. или 1. фор. и 50 новчића.

ПАСТИР

ЛИСТ ЗА НАУКУ И КЊИЖЕВНОСТ ДУХОВНОГ САДРЖАЛА.

ИЗДАЈЕ И УРЕЂУЈЕ РЕКТОР БОГОСЛОВИЈЕ ПРОТА НИКОЛА ПОПОВИЋ.

САДРЖАЈ: Уводни чланак. — Катихизација. — Српска црква. — Типик. — Отказ

М И С Л И

На нову 1870 годину.

Како је лако стати на међу нове и старе године земљораднику, занатлији, трговцу, рачуновођи, и измеривши овогодишњу цифру резултата своје радње са прошлотишњом, извести закључак о својој радњи, занату, трговини, газдинству и одредити меру свога напредовања или оназађења! Но како је тешко, како је мучно па и необично пронаћи тај закључак „Пастиру“ имајућем у своме задатку оцену моралног унапређења свега људства, нарочито људства, коме је он искључиво посветио своју слабу снагу, своје старање!.. Још су стари философи двоумили: да ли има у овој грани живота људског унапређења, покрета? Другим речима: дали се човечанство креће и морално ка и материјално и достиже ли, ма гди до тог ступња савршенства до кога мислено узлеће и захтева наша жеља наша мисао, или се оно увеличава само у броју, мења у неким само својствима, а у суштини остаје оним истим, каквим је било и пре хиљаду и две хиљаде година? На први мах, на први

поглед човек би рекао да су ово питања анахронизма; да је њих од ваикада претресла и оборила наука, да је она већ признала и доказала: да све у свету иде ка у напређењу, движењу, и да без овог није могуће ни мислити о животу људском. Но ако се човек мало боље загледа у прошлост и садашњост, ако безпристрасно успореди једну са другом и измери резултате моралног у напређења, — то тешко да неће видети у свету оне исте слабости, оне исте пороке а с њима оне исте невоље у свету, које од ваикада трзаху и мучаху род човечански.

Збиља, наука од ваикада прогласила је и проглашава да у свету све има свој центрум око кога се врти и чему тежи, па по овоме да и земља делећи се на народе и државе мора имати у средини свог народа стожар, око кога све треба да се окреће и движе, те да тако у сугласности боље и сигурније доходи до своје мете. Астрономи определише то сунчаном системом; природослови позваше се на пример пчеле и мравка па и на све остале живе створове божије који сваки, по свом једном само природном нагону, свагда дају превагу једном најбољем, најотличнијем, најмудријем, идући у стопце по њему куда их он води, к чему им крчи путању. „Погледајте, веле, на пчелицу, како она у средини својој има цара, има командира? Погледајте на малена мравка — и код њега ви можете наћи тај исти поредак, то исто уређење.“ И хришћанин с раствореном својом књигом новог завета, придружује себи те исте мисли, та иста осећања: и они верује и знају да влас врховна није у земљи постала случајно, да њу нису могли измислити нити коме на везати туђи људи, већ да је то дар од Бога, да је то пуномоћник власти божије на земљи, и да елей са главе помазаника божија не могу опрати коде окејана. Но шта бива у самој ствари на пракцици у тој цивилизованој, у тој научној Европи? Не иде ли страст људска и сада поред све своје јасне науке опет на обезуважење, на умалење те све-

тиђе човечанског осећања те преке и Богом установљене потребе земаљске? Зар се и тамо, где се баш та наука тако громко поноси и хвали својим резултатима, не игра већина царском главом, царским стојаром? О колико их је, који већ мисле да су дошли до времена, кад се царске круне могу продавати за пару и динар!.. И овај тужан и изопачен резултат новіе науке своје, они се нестиде наметати и нама, преносити га и на наше огњиште... *)

Наука је признала и у својила *јединство* свију народа братску везу и узајмицу. „Нема више ни Јудеја ни Јелина, ни роба ни слободног; сви су једнаки пред Христом Исусом“, вапије она речма јеванђелским. Хришћанин не може бити туђинац хришћанину, као што не може брат бити не брат брату, јер су браћа. И ово братство основа она не само на јединству вере, већ нарочито на јединству природе и определења свега човечанског рода. Но шта ради та наука на пракцици поред свега свога сазнања? Милиуни душа православног света на балканском полуострву трпе и сада насиље и неправду притиснути туђим игом неверника, само зато, што то хоће и зактева себични интерес ове или оне нације!

Поштујући права народска, наука већ давно изрече своју пресуду, да је настало време у коме се имају остварити речи старог пророчества: и раскљџтз јззыцы мечи скоа на орала, и копја ско на серпи, и некозмет народз на народз меча и не навикнџтз ктомџ ратокатиса. Оци цркве мишљаху да је још римска империја остварила овај диван задатак човечанског рода. „Одпре Грци и варвари ратоваху непрестано међу собом“, вели Атанасіе велики, „нико немогаше путовати без оружја ни по мору ни по суву, јер народи мржаху један на другога, ка да беху вечни међу собом непријатељи. Но тек што засину луч просвете, — осетише они своју свирепост; и мир поста за њих

*) Ми ово говоримо о законитим царевима и владоцима а не о онима, који су се силом коме народу наметнули.

предмет опште сугласности, опште жеље.“ — Скорашан и жив пример наше браће кривошијана, јасно нам сведочи, какве плоде и у том смислу доноси нам та западња наука. На стотине и хиљаде година бацаће мрачну сејку на њу она злоба, оно тиранство, које показа на њима та богата са знањем и цивилизациом држава. . Па тешко да су боље у томе одношају и остале друге. Милиуна бајонета и избраног цвета људства што попуњава њихове касарне — јаван су доказ успеха и цивилизације њихове.

Наука се обазре и на права личности, права сопствености сваког појединог живог члана, као на део једне велике породице човештва. Она пресуди и изрече: да је личност човекова света, да је свачије огњиште — неприкосновено. Па шта донесе она и у овом обзиру сваком посебном брату — грађанину? Бранећи га теоретично, она никад није престајала кињити га мучки; колико избраних људи прогута она само јединим подметањем, изопачавањем, колико ли кућа сруши и затвори само јединим извртањем смисла и параграфа!. Свет је у простоти мање зла и неправде трпио, но што трпи код све те наопачке мудрости и просвете, — мање стрепио да му трудом стечено имање не пропадне једним ударом, но што стрепи сада код толиких вештих брава и кључева!.
(Продужиће се.)

Српске Катихезе на основу синадолнога катихизиса.

СВЕЗКА I.

(Од проте Николе Беговића.)

О в е р и у о б ш т е . *)

I.

Дечице! чуите пазљиво ја ћу вас учити — вери. Само слушајте и памтите, што ћу ја вам казивати; ево овако

*) Оваквим лекцијама пропраћен је цео катихизис, и како ми судимо, биће од велике користи за наше учитеље основних школа. Па зато коме је дао Бог да је у стању, нека се поред „Школе“ упише и на наш лист.

Уредник.

Ћу рећи: ми носимо віеру нашу у срцу. Бог іе віеру у наша срца засадио. Віером познаіемо ми Бога. Бог оће сам да ми њега познамо. Зато нам іе Бог дао віеру. Наша віера зове се православна — хришћанска. Зато имамо часни крст. — Прекрстимо се са прва три прста.

(Ово іе іезгра „Кратке науке“ — „вопроса:“ *) кућнога обучавања. Толико іе доста проговорити діеци, која су из куће први пут дошла у школу).

Развиіање горње задаће.

Сад пазите діецо, іаћу вас питати іесте ли запамтили све. Чему ћу іа вас овђе учити? Који знаде нека устане и каже. Дакле шта ћу іа вас учити? кажи ти Милошу? — віеру. Добро си ти пазно. Сви дигните главу горе, гледаіте амо у мене, и ништа се небоіте. — (Діеца су наша са села обично стидљива, боіе се непозната им стариіега, а наівише свіештеника. — Зато треба с діецом мекано разговарати, не плашити діецу, а нипошто тући, или ружити њих. За добар одговор треба диіете похвалити, а ако ниіе на питање добро одговорило, ваља му питање опет поновити, па то толико пута, док діеца незапамте.) Тко іош знаде шта ће те овђе код мене учити? нека устане. Реци ти Раде? віеру. Реци ти Перо! — Ти Паіо! Ти Васо! — Реците сви скупа то исто. Немоіте діецо, само заборавити, да се віери треба учити у школи.

Діецо! пазите іош: іа сам вама казао, да ми віеру носимо у срцу. Сад ћу вас опет питати: Гђе носимо віеру? кажи ти Станко! — У срцу. Реци ти Милићу! — Ти Богдане! — Ти Ђуро! — Реците сви скупа то исто. То іе лііепо. Сад знадете сви да ми віеру носимо у срцу.

*) Тако се зову неки рукописни Катихизиси овамо по народу. Прото Шобот дао іе такав Катихизис штампати год. 1811 мислим у Венецији.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Још ћемо за данас узети једно питање. Ја сам вама казао, да је Бог засадио виеру у наша срца. Памтите добро сви: Бог је усадио виеру у срце. — Тко је усадио виеру у срце? Кажу ти Јово! — Бог. Реци ти Нико! Ти Душане! — Ти Љубомире! Реците сви скупа то у глас. Добро. Данас већ научилисте три питања. То понављајте код куће, казујте оној діеци код куће све редом овако како сте од мене чули. Похвалите се оцу и матери, па реците: У школи се учи виера — у срцу се носи виера — Бог је усадио виеру у срце.

(Други дан ту прву задаћу ваља најпре поновити са діецом, и остати код тога, док свако діете буде могло по све тачно одговарати. Нипошто нетреба метати диетету тражену ријеч у уста; него одмах питање поновити, да диете само нађе зашто се пита. Тако се наводи диете да пазу, мисли и памти, а то и јест главна задаћа добре школе и — катихизације.)

Затим продужује се горња задаћа уз опомену да діец пази на ново питање. Овако:

Діецо! Ја сам вама казао да виером познајемо Бога. Пазите на моје питање: Кога познајемо вером? Нека устане тко знаде што ја питам. Ја сам питао овако: Кога познајемо виером? Кажу ти Драгутине! — (То је слабије диете, па не може да одговори. За тај случај ваља прозвати опет слабога. Ако и тај незна; онда средњег. Па ако и тај неодговори, то треба поновити питање, па опет узети средњег. Ако овај задовољи, онда још једнога од слабије. Па тек затим од добрије): Реци ти Миладине! — ти Глишо! ти Чедомиље! — Реците сви скупа то.

(Ако ли никако неизлази одговор чист, онда непреостаје ништа, већ задаћу поновити саму згољну, без свакога увода овако: Пазите! виером познајемо Бога. Кога познајемо — виером? познајемо) Бога.

Дієцо! пазите даље. Ја сам вама овако рекао: Бог оће да ми њега познамо. Тко оће? кажи ти Миле! — Ти Драгутине! — Ти Стево! — Шта оће Бог? Кажи ти Душане! — Ти Бошко! — Ти воіне! —

Још пазите дієцо! Ја сам вама казао да нам је — зато Бог дао вієру. Тко нам је дао вієру? — Шта нам је дао Бог? вієру? — Да њега познаіємо. Кога да познаіємо? Бога.

(Ова два предлога ваља сваки пут скупа узимати, а нипошто раставити и за други дан бар полу одложити; ієр из првога предлога тече оваі други. Дієца су имала доста лагانیє задаћа; па да се не пробрблаіу и залиієне, дошло је ово теже сложено питање.)

Видите дієчице, сад знадете іош нова три питања: 1. Вієром познаіємо Бога; 2. Бог оће да ми њега познамо; 3. Зато нам је Бог дао вієру. Добро. Аідете кући, па кажите све то и оноі дієци код куће. Похвалите се оцу и матери што сте данас научили. Ліієпо реците редом овако: вієром познаіємо Бога — Бог оће да њега познамо — зато нам је Бог дао вієру.

(Трећи дан ваља најпре поновити сви шест развиієних задаћа и то тако *вруће* и *своіски* узимати, да дієца са свим тачно и без сваке натеге одговараіу. Питања нетреба іош искати да дієца избраіаіу на прсте, ієр је то механизам, а таі несміє да превлада развиіање слободне мисли и разумієвање код дієце. Иде ли одговор са свим гладак као оне код ткацка; е, то ваља нова питања доносити.)

Овако: дієцо! пазите даље, да іош више научите. Ја сам вама казао, да се вієра зове правоолавна — хришћанска. (Ове су обадве рієчи свака за себе доста дугачке, те их ситна дієца немогу одмах обадвііє на іедан мах запамтити и изговорити. Зато треба узети најпре прву, нека сва дієца редом ліієпо изговоре, па онда другу.) Реци ти Душане! — *православна*. Реци то Бошко! — реци Воіне! — (Тако код боље дієце ваља почети, па код средње, и већ свршити код

слабије.) Реците сви скупа то! — а сад реците другу ријеч: *хришћанска*. (Тијем истијем редом).

Сад ћемо узети обадвје ријечи на један пут: *Правосавна — хришћаска*. (Опет тијем истијем редом, како је узимата свака ријеч за себе.)

Пазите дијецо, сад ћу вас питати то: како се зове вјера наша? реци ти Стево! — реци ти Глишо! реци ти Јово! — (овако од слабије почињати, па средње, па боље. Ако ли слаби немогу још да право изреку и одговоре, ваља им дати да ријеч по ријеч понове пређашњи горњи начин. Ако ли запне добро дијете, онда ту ваља поновити питање. Тако у томе коду треба остати, док сва не запамте и, лијепо у исто одговоре.)

Слушајте дијецо! Ја сам даље казао ово: Зато имамо часни крст. Што имамо? реци ти Младене! — реци ти Живо! — реци ти Живојне! реците сви скупа то. Добро. Сад знадете да имамо часни крст.

Пазите још једно питање. Казао сам ја вама, да се ми прекрстимо са прва три прста. Поновите ове моје ријечи. Слушајте: прекрстимо се са три прста. Који знаде тако рећи? реци ти Душане! — ти Миладине! — ти Угљеша! — сви реците то. — Станите сад, реците све право: ми се прекрстимо са *прва* три прста. (Ово оним истим редом вјечба-ти, као што смо горе видели са дугачким изрекама.)

Пазите дијецо, на питање моје. Како се прекрстимо? (Опет почети од нејачке дијеце, као што је примјером предочено.) Добро. Ви сад знадете да се прекрстимо са прва три прста. Тако казујте вашој браћи и сестрама код куће, нека и они добро науче. Похвалите се вашим родитељима — оцу и матери. — (Незнаду дијеца шта ће то рећи „родитељи“; али им ту нетреба те ријечи за се тумачити.) Кажите код куће да сте данас научили пуно; реците овако: наша вјера зове се православна — хришћанска — зато имамо частни крст — ми се прекрстимо са прва три прста.

Ова прва наша задаћа биће само онда катихетична, правилно риешена, кад деца на сва питања подпуно, јасно и одриешито узодговарају; па онда све те одговоре у једно прикупе и редом изкажу, како наш текст стоји. Толико да већи број деце извешба се; па онда топрв поступати на нову задаћу! но крај нове задаће ову прву понављати, већ због деце слабије. Само не треба децу приморавати да горњи текст на памет уче! Ова задаћа потроши ће заиста дуље времена баш ако смо сретни, да добар учитељ може помагати катихети; а без тога свакојачко одуљује се време; јер свештеници наши имаду и осталије дужности много за вратом. — У томе времену учитељ ће децу приправити у познавању слова и бројева, научиће ред школски, ослободиће се и одомаћити у школи. А то све помаже катихети. Према томе напредку добивеном удесићемо нашу следећу задаћу.)

(Продужиће се)

Српска црква

(Од Каница.)

(Продужење.)

Богословија је у Београду први и једини завод за изражавање србскога свештенства. Богословија је под надзором министра просвете и под митрополитовим; уз њу има и семинарија у којој велики број младића имају обиталиште и друге потребе бесплатно. Овај завод стаје годишње државу до близу 16000 форината сребра. Млади питомци који се отчести и за учитељство спремају, носе се по готову као и свештеници, само што имају вес на глави као и грађани. *) Приправници што се узимају за богословију, морају да сврше 4 разреда гимназијска. Устројство учења у овом заводу, тако је удешено као и у руским богословијама. У прва два разреда предају се: опште хуманистичке историске, психологичке и физичке, штудије; старославенски језик, руски и литература.

*) Сад је дозвољено да се носи обично одело.

У трећем разреду: догматика, каноничко право православне источне цркве, историја црквенска старог завета, каноничко право црквених прописа,) херменевтика тумачења св. писма, хомиснетика и језици. У четвртој години: теоријска морална, пастирска и практичка богословија, црквенска историја хришћанства, педагогика, упражњења беседничко, -пољска економија и дијететика, црквенско појање и језици. Професора има 6 и два доцента, једни су свештеничка реда а једни грађанска. Свештенике предлаже митрополит, а из грађанска реда министар просвете. *) Њих плаћа држава. Ректора, који се потпуно стара и управља заводом предлажу и митрополит и министар те га кнез наименује. Завод има ваљану и стручну књижицу са 2000 књига. Сада има у овом духовном научном заводу до 200 младића, међу њима је 40 благодјеланаца и до 30 младих људи из суседних турских области. **) И овде ми видимо младу србију где се по својим силама труди за изображење својих сународника који у томе оскудевају.

Вера и обред у српског народа у целом и у свима појединостима онакав је исти, као год у и свега источнога хришћанства.

Велике светковине источне српске цркве биће у трећој глави опширно описане. *Недеља* се у Србији не светкује и не поштује с афектациом и надутостију као на пр. у Енглеској, него у истини строго, као дан одмора и Богу на службу. Јутром су цркве дупком пуне, а после подне иде се скромно у походе код пријатеља и сродника, или се у варошима извози у поље. Особито се *светкују дани за част свецима* (слава) (глава II.) За све народе у европској турској, а по именце у србији имадоше и ове (свеци) славе још у пређашњим вековима својим пореклом врло велику важност.

*) По новијем уређењу и једне и друге предлаже г. митрополит.

**) Сад имамо преко 80,

„С те њихове важности, пише Рикот с правом, да је се већом чешћу одржало хришћанство у ове народности, док трајаше турско господарство. Они бејаху дани с којих оживи вера у угњетену народу у Србији и Румунији, а непосредном поуком њихова свештенства, помоћу синволиских религијозних обичаја и међусобним удруживањем. Они, што под утицајем страха или саблажњу а саможивошћу примише веру својих завојевача отпадаху од мухамеданства, због тврдоће којом бејаху привезани за славе. С тога се сада у целој истоку не верује Албанезима и Бошњацима, који се истурчише, јер и ако су примили мухамедову веру — опет и сад поштују многе хришћанске празнике“ (Дентен).

Божја служба у српској православној цркви служи се на старом словенском језику. То је стари књижевни српски и бугарски језик, кога Руси усвојише, порусише те се отуд као такав поврати. Сад је тај језик мртав, јер се српска морална књижевност развија на народњем језику. Али поред свих промена што их претрпе старославенски језик у Русији и опет он очува своје велико сродство са српским, те све до данас народ разуме по нешто од песама (химана) да може сам у молитви литургије да учествује. И упутство (настава) за црквени језик узето је (уведено је) с поучним планом у народњим школама. Румуни у Србији служе се на служби божијој својим језиком, као год и у правој постојбини, или у мешовитим општинама, како две цркве нађу за боље.*)

Прејика као припремно средство за поуку вере слабо се у целој источној православној цркви цени. С тога и нема сасвим у старим српским црквама прејикаоница. Само по-кашто говоре народу мале беседе владике и Архимандрити*.)

*) Ово је баш пресно — морао је писац на наочаре гледати и на прислушњивало начути. Другаче стоји у ствари.

**.) Може бити да је негда тако и било; али је сада сасвим друго време. Сад се може наћи беседе и поуке скоро у свима црквама варошким, па и сеоским, негледајући на то што нема у њима прејикаоница.

Правоверни источне цркве задовољавају се наставама из богатих симболијских прича у литургијским књигама, и да их разуму има веропоучно упутство у школама, из простог али брижљиво израђена катихизиса.

Цела церемонија православне образованости (црквенске) није само просто у њеним великим провејавањима, него и у наизначајним појединостима, дивна и даје божјој служби православне цркве унутрашњим јединством типа и антитипа побуђењима и осећањима заиста необичну свечаност. Чини се као да је лако ми исток толико, колико је се могло икад, очувао од обреда старозаветне цркве, те тек да му у хришћанском обиму даде потпуно велику значајност. Изредна литургија св. Хрисостома, која је на истоку у опште уведена а речима и симболима богата, као год и божја служба старе поштоване цркве, налази се описана у уводу Евхолођијена владике Рајевскога, кога више пута помињасмо.

По готову се бејаху погубиле све старине, док допре до словена православних Гутенбергов проналазак (печатња.) Тек на свршетку 15. века бејаху старе писане литургијске књиге тискане печатњом, од који се на жалост тек понека из 16. века очувала. Ђурђе Црнојевић војвода зетски, са Ђеромонахом Макаријем (рођен у Црној Гори 15. века) изда на Цетињу у год. 1493—1495. прва издања октоиха, псалтира и молитвеника Ђириловских писменика на југославенском земљишту. Производи југославенске печатње надмашаху унутрашње и спољашње садржаје (облик) краковске Ђириловске печатње, која на две године раније постаде. Али ипак за мало трајаше сјајност српске штампарске вештине. Она пропада у 16. веку са свима осталим плодовима мирних тешета у непрекидној борби с полумесецом. Отад предузе Русија да снабдева југославенске земље црквеним књигама. Као поклон примаше их Срби радо. Тек пре сто година истекосе руске књиге сасвим српске домаће Србуље, којима је претео мах руски дилекат, а које се никад не могу равнати

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

лепотом типа, са онима што их Макарије у Црној Гори штампаше. Цетињски Октоих, у коме су химне осам гласова од 1494. год. штампан је од чести црним и мешовитим црвеним словима. Цетински псалтир са својим китњастим почетним писменима називље Павле Шафарик најлепшим словенским печатањам са ћириловским црквенским писменима. У београдском музеју има величанствен екземплар, што је (примио) добио од овога лепога дела. Одкако је подигао књигопечатњу кнез Милош Обреновић; од тад се ова литурђијска дела у лепим типографским издањима у земљи штампају. Литурђијских књига источно славенска црква, има силество. П. І. Шафарик бацио је кратки преглед и на дела што се употребљују у српској цркви у „Casopis pusea král. cescého“ (1852, 50. IV.) (Продужиће се.)

Кратки извод црквеног устава за све недеље и празнике преко целе 1870-те године.

Правило на св. Саву 14. Јануара

На вечерњи

На Господи коззкахѹ стихире из србљака на 8, слава светоме, и ниње, богородичен из осмогласника: Прейде сѣнь законнаа: Вход, прокимен: Милость гком Гдѣ поженет ма: и паримеја три светоме. На литији: стихире светоме, слава светоме и ниње богородичен. На стиховње: стихире светоме, слава светоме и ниње богородичен. На благословенију хљебова: тропар светоме двапут и: Богородице дѣво — један пут.

На јутрењи.

На Богз Гдѣ: тропар светоме двапут, слава и ниње богородичен: Та ходатајствокавшю. — По првој стихолођији: сједален светоме, слава и ниње богородичен, а по другој: два сједална светоме, слава и ниње богородичен. Потом: Хвалите има Гдѣне, величаније светитељско и псалом избрани, а затим: сједалем светоме, слава и ниње богородичен. Антифон четвртог гласа: Ѡ юности моеа мнози: прокимен све-

томе и еванђеље од Матеја зачало 11. По еванђељу: псалом 50. слава: Молитвами свѣтителя Савки милостике: — и ниње Молитвами Бѣи: — и стихира светоме са стихом: Помилѡи ма Бжѣ. Катавасиѡа трећег гласа: Сшш глѣбородителнѡю землк: — после треће песме: сѣдален светоме; слава и ниње богородичен, а после шесте: кондак и икос светоме на деветої песни: Честнѣшѡю Херѡкимз а после ове: свѣтилен светоме, слава и ниње богородичен. На хвалите: стихире светоме на 4, слава светоме, и ниње богородичен: Бѣе ты еси лоза истиннаа; по том славословиѣ велико и по три-свѣатом: тропар светоме; слава и ниње богородичен: Та хр-датайствовавшѡю.

На лигурђиѡи.

Блажена светоме од канона песма трећа и шеста; по входу: тропар светоме, слава кондак светоме, и ниње: Пред-стателство хрѡстиѡанз. — Прокимен светоме, апостол ко Јевреѡем зачало 318-то, еванђеље од Јоана зачало 36-то од половине и причастен памать вѣчнѡю.

Правило 18-г Јануара.

НЕДЕЉА 32-га ГЛАС 7-ми.

На вечерњи.

На Гѡи козвкахз стихире на 10: осмогласника на 6 и светима изминеѡа на 4, слава светима, и ниње богородичен седмог гласа: Мати ѡко позналаса еси: вход и про-кимен: Гѡз коцариса. На стиховне: стихире воскресне ѡ припѣвима, слава светима; и ниње богородичен из осмо гласника: Без сѣмене ѡ божественаго Дѡха: По три свѣ-атом тропар воскресан седмог гласа, слава светима: Боже отецз нашихз: и ниње богородичен: Еже ѡ вѣка оутѡенное.

На ѡутрени

На Бсгз Гѡз: тропар воскресан седмог гласа двапут слава: светима, и ниње: Еже ѡ вѣка: после катизме: сѣдали воскресни с припѣвима и богородичнима и Ангелски соборз, а после тога: ипакѡи, степени, прокимени Всаков ды-хачѡе на глас седми, и еванђеље воскресно 10-то. По еван-ђељу: Воскресенѡе Христово и 50-ти псалом, слава: Моли-

твами Апостоловз милостике: и ниѣ Молитвами Бѣи: а потом: Помилѡйма Бѣе и Воскресз Исѡсз Ѡ гроба. Катавасіа: Сѡшѡ глѡвородителнѡю землю; после треће песме: кондак и икос и сѣдаден светоме, слава и ниѣ богородичен, а после шесте: кондак и икос воскресен; на деветој песми; Честнѣишѡю херѡвѡмз: а затим: свѣтилен воскресен 10-ти; слава: светоме и ниѣ богородичен из осмогласника: Воскрешаго Гѡда триднѣвни: На хвалите: стихире воскресне 6, слава стихира еванѣлска: По ѡже ко адз сошествіи: и ниѣ: Прѣблагословена еси: Славословіе и по трисвѣатом: тропар из часослова: Днесъ спасеніе мѡрѡ бысть:

На литурѣи.

На блажени: осмогласника на 4 и светоме из минеіа од канона песма трећа на 4; после входа: тропар воскресен и светима, кондак воскресен, слава кондак светима и ниѣ Прѣсгателство хрѣстїаиз: Прокимени гласа: Гѡдѡ крѣпостз людемз своимз дастъ: апостол к' Тимотеіу, зачало 280-то од половине, еванѣље од Луке, зачало 93-ће и причастен: хвалите Гѡда с небесз:

По овом се правилу цоїи и где има Србљака.

Правило 25-г Јануара.

НЕДЕЉА 33-ѡа, ГЛАС 8-ми

На вечерњи.

На Гѡди возвахз: стихире на 10 — из осмогласника на 4, а из менеіа св. Григоріу на 6; слава светоме, и ниѣ богородичен из осмогласника: Царь небесный: — вход и прокимен: Гѡдз коцариса: На стиховне стихире воскресне с припѣвима; слава светоме, и ниѣ богородичен: Бѣзнецѣстнаа Дѣво: По трисвѣатом: тропар воскресен, слава светоме и ниѣ богородичен: Гакрїйлѡ кѣшавшѡ:

На јутрени.

На Богз Гѡдз: тропар воскресен дванут, слава светоме и ниѣ богородичен као и на вечерњи. — До еванѣља цоїи се онако исто као и прошле недеље. Еванѣље воскресно 11-то и проча као и прошле недеље. Свѣтилен воскресен 11-ти, слава светоме, и ниѣ богородичен из осмогласника: Ѡ страшноѡ таинство: На хвалите стихире воскресне из

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

осмогласника 4 и светоме 2, слава стихира еванђелска: **І**а́кшаа себе ѹченикомѹ ткоимѹ спасе: и ни́бе: Преклаго-
словенна вси; славословіе велико и тропар воскресен: Ко-
скресь из гроба, из часослова.

На литурѣи.

Блажена осмогласника на 4 и светоме од канона пе-
сма трећа на 4. После входа онако исто као и прошле не-
деље Прокимени гласа; Помолитеса и воздадите: апостол
к Тимотеју, зачало 285-то, а еванђеље од Луке, зачало
94-то, остало обично. (Продужиће се)

О Г Л А С.

„Пастар“ према броју предплатника и заоставше у прошлој го-
дини вересине, не може у будуће излазити више до три пута у ме-
сецу на једном табаку као што излази „Школа.“

Ако ко непристаје на ову измену нашег првашњег позива, тај
може некати и добиће своје новце натраг. Но за сваки случај ми
га предупређујемо да не хити, већ нека се пожури о набавци још
ког предплатника, те да тако будемо у стању поред овог једног листа,
доносити читаоцима „Пастира“ још по табак, као додатак уз „Па-
стира“ руско-ерског речника. За сад ово неможемо чинити за то,
што ново јављених предплатника немамо ни 100 а од старих пак,
досад нам још преко 220 људи које није ни паре дало. Ове ћемо некати
још до конца овог месеца апосле бићемо у невољи извести имена њихова
на јавност, те да сваки види да није преварен од кога другога, коме је
новце предао, а овај није до уреди ништа донео. У последње време на
наша захтевања често нам се одзивају, да су они још од вајкада пре-
дали паре овоме, ономе, ал свакојачко не овоме уредништву.

Поискавани бројеви „Пастира“ од прошле године шаљу се свима.
Тако исто послаће се првом поштом и књига „*чини благосло-
венија*“ свима, који су за исту књигу предплатили. Ако би још ко
желео речену књигу имати, нека оправи овом уредништву предплату,
па ће књигу одма добити. Она вреди 6 цв. с повезом а 4 1/2 без повеза.

Предплату примамо непрестано, а првих бројева имамо доста
Г.Г. предбројници из Аустрије умољавају се да нам не шаљу *сек-
сере* јер ови код нас ништа не вреде.

Овај број „Пастира“ пишемо како новим, тако и старим уни-
всницима. Првима по праву предплате, а другима у виду позива,
и из тога, што мислимо да ће нам се и они опет јавити као наши
предплатници. Но ако ко нежели и даље наш лист држати, нека нам
га врати натраг.

Уредништво.